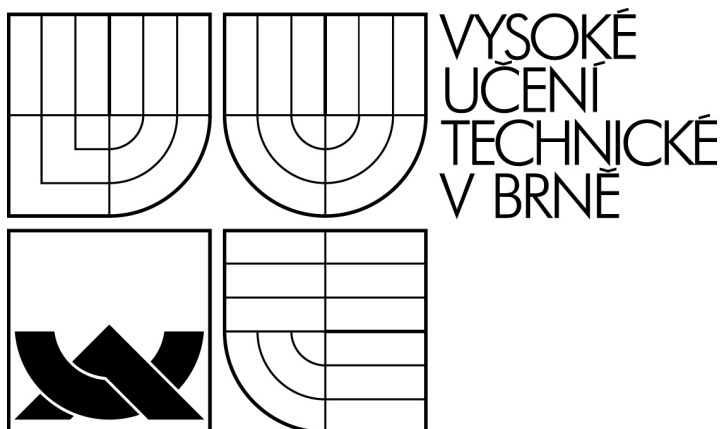
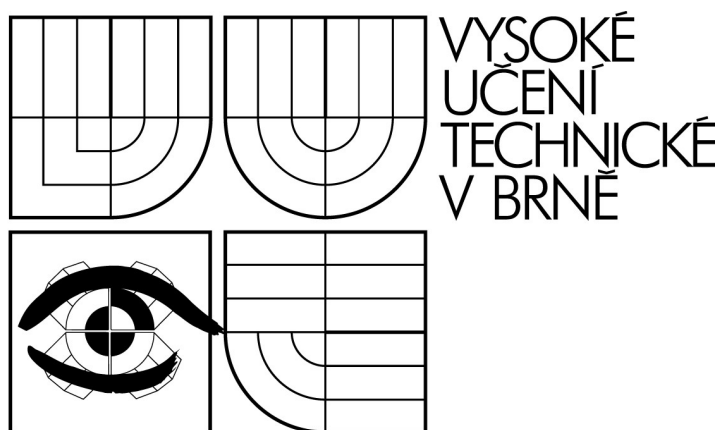

VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V BRNĚ
BRNO UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

FAKULTA VÝTVARNÝCH UMĚNÍ
FAKULTY OF FINE ARTS
ATELIER MALBA 2
STUDIO OF PAINTING 2

FAKULTA
VÝTVARNÝCH
UMĚNÍ

WONDERFUL WORLD WITH IKEA

DIPLOMOVÁ PRÁCE
DIPLOMA THESIS

AUTOR PRÁCE
AUTHOR

BcA. MARTA FIŠEROVÁ

VEDOUCÍ PRÁCE
SUPERVISOR

MgA. LUDĚK RATHOUSKÝ

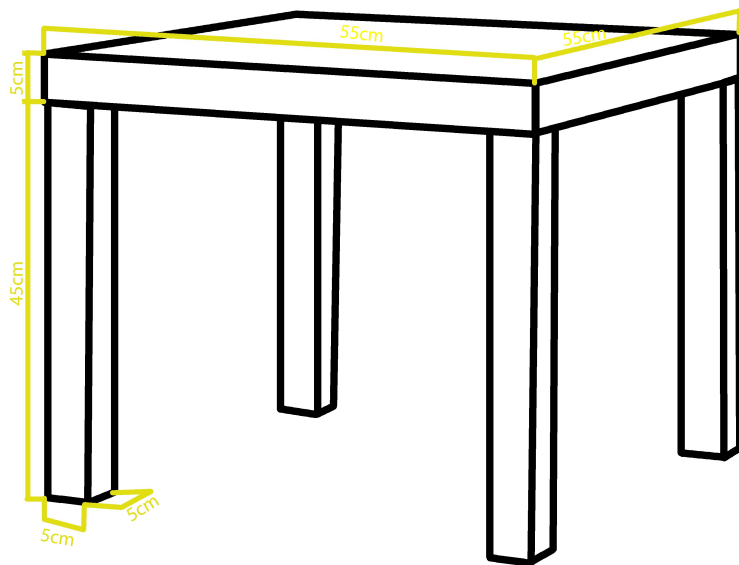
BRNO 2013

DOKUMENTACE VŠKP
DOKUMENTATION OF WORK

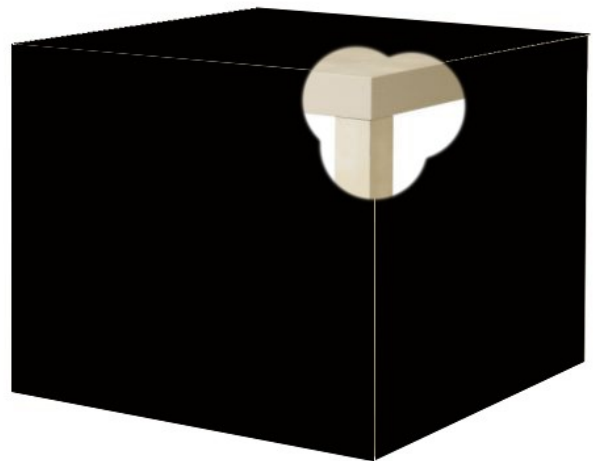
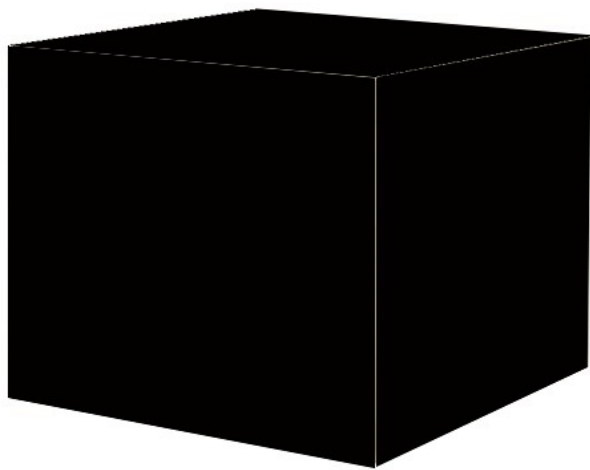
K obhajobě byly předloženy tři objekty.
Three objects were showed to defence.

Odkládací stolek LACK-IKEA, vzor pro jeden z výsledných objektů, 45x55x55cm, poprvé vyroben 1980
Side table LACK-IKEA, sample for one of the final objects, 45x55x55cm, first table manufactured in 1980

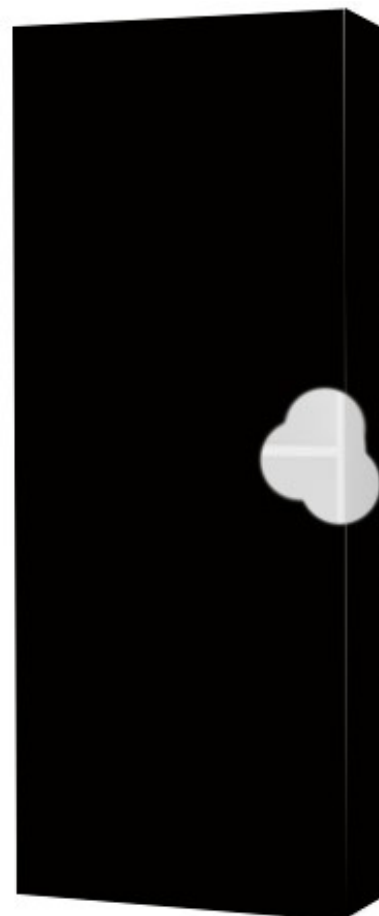
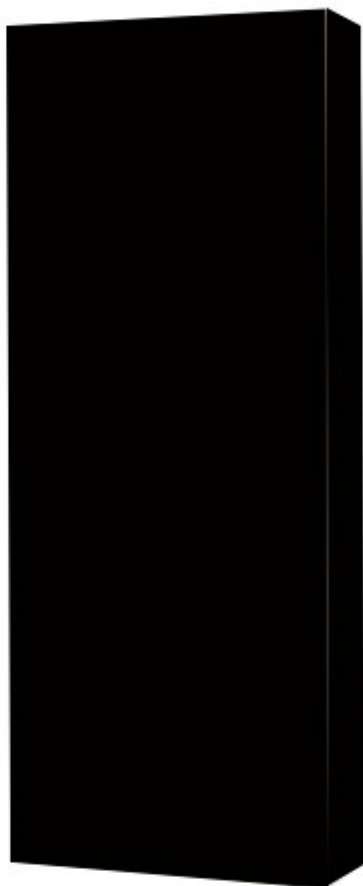

Návrh stolku s rozměry.
Drawing of the table with measurements.

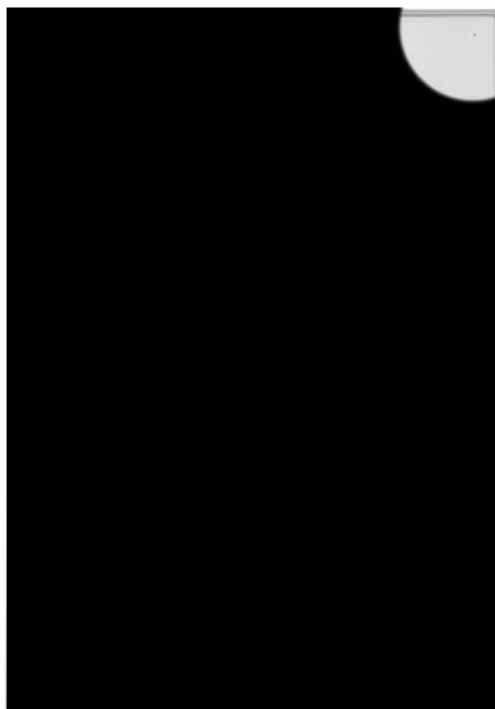
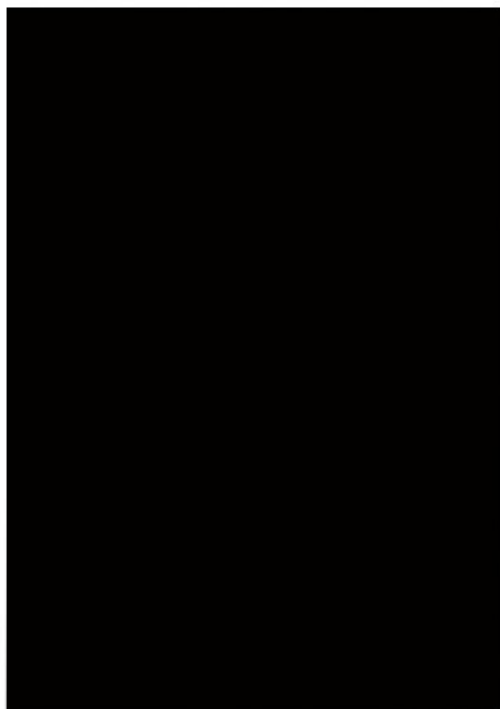
LACK, stolek LACK, mdf desky, lak, 50x60x60cm, 2013

LACK, side table LACK, medium density fibreboard, lacquer, 50x60x60cm, 2013

BILLY, police BILLY, mdf desky, lak, 207X85x33cm, 2013

BILLY, shelve BILLY, medium density fibreboard, lacquer, 207x85x33cm, 2013

STRÖMBY, rám *STRÖMBY*, mdf desky, lak, 77x57x7cm, 2013

STRÖMBY, frame *STRÖMBY*, medium density fibreboard, lacquer, 77x57x7cm, 2013

Vizualizace – objekty v galerii (G99).

Visualisation – objects in gallery (G99).

Obhajoba:

Wonderful word with IKEA je reakcí na všudypřítomné předměty zakoupené v IKEA. IKEA je fenomén, stejně jako mnoho dalších podobných fenoménů. Obklopují, utvářejí a pozměňují tváře prostředí, ve kterých žijeme. Dopad takového fenoménu (v tomto případě IKEA) se dá generalizovat. Úkolem práce je pobídnout k jinému pohledu na předměty, které jsou spjaty s každodenní realitou našich životů. Na běžné malé věci, které používáme, nevíme odkud pocházejí a co jejich konzumací deklarujeme. Témat k úvahám nám náš svět a způsob života poskytuje nekonečné množství.

Původem skandinávský, dnes mezinárodní, koncern IKEA prodává nábytek pro domácnost i kancelář za nevídaně nízké ceny v legendárních plochých baleních. Žluto-modré švédské národní barvy, masové kuličky a nesrozumitelné názvy pro vše se ukotvily v hlavách lidí západního světa jako snadno dekódovatelné hieroglyfy. Ne vždy snadné dobývání si pevného místa na trhu vytvořilo nejen lehce bombastickou historii, ale i spousty drobných až mytických příběhů opřádajících společnost.

Společnost, která pozvedla úroveň našeho bydlení a „estetizovala“ mnoho domácností. Ovšem i společnost, která unifikovala naše domácnosti natolik, že není zas tak složité narazit na stejnou výbavu hned v několika domácnostech najednou. Prodejce, jehož zboží a přístupy názorově rozdělily společnost na absolutní odpůrce a absolutní nadšence.

Moje práce se skládá ze tří objektů, dvou volně stojících a jednoho zavěšeného na zdi, pravoúhlých tvarů. Objekty jsou vyvedeny v černé barvě a vysokém lesku. Ve svém nitru uchovávají svůj vzor, který nyní tvoří skelet celého objektu. Vzorem jsou nejoblíbenější kusy IKEA nábytku, které udaly rozměry svým černým schránkám. Objekty je možné rozdělit – na skelet a vnější obal.

Někdo by snad mohl přijmout objekty jako jednoznačně minimalistické. Ovšem opak je pravdou! Mluví-li Carl Andre, klasik minimalismu, o své práci jako o ateistické, protože nemá žádnou transcendentní formu a žádné spirituální a intelektuální rysy, jako o materialistické, neboť nepředpokládá nic jiného než svůj materiál a je vytvořena bez toho, aby předstírala jiné materiály, a jako o komunistické, protože její forma je přístupná všem lidem stejně. Já o své práci mluvím jako o transcendentální, protože obsahuje, i když ve své formě skryté, obsahy spojené s takovým náboženstvím jako jen IKEA může být. Skrývá to, co pro mnoho lidí znamená mnoho významů. Materiál, který na první pohled ohodnotí jako luxusní, je jen a pouze klam. Dřevovláknité desky (nejchudší materiál) s dobře vypadající fasádou – dobře vypadající design, špatný materiál. K poslednímu se snad není třeba vyjadřovat. Ne každý je schopen (naslouchat) posoudit a vyhodnotit koncept. Ne každého se problém IKEA týká, ne každý ho vnímá jako pronásledování korporací. Nemusí být vždy „problém“.

Důležitým momentem celého projektu je proměna statusu. Vytvoření unikátního sarkofágu pro objekt masové produkce – jeden z mnoha globálně produkovaných objektů se stane součástí

unikátního, autentického předmětu a autorského záměru. Transformace jednoho ze série masové produkce do skeletu objektu. Předmět masové produkce udává rozměr unikátního objektu – řídí proces. A konečně při tvorbě svého unikátního obalu se předmět masové produkce přibližuje lidskému měřítku: jeden kus nábytku versus jeden truhlář.

Práce jako taková prozkoumává několik protichůdných oblastí: sériová a originální výroba, práce a výstava, výroba a tvorba, historie a současnost.

Vyhnout se ikeanismu, navodit atmosféru výstavy. I tak je možné k objektům přistupovat. Jako autor se tomuto přístupu nebráním. Práce může být brána jako parodie obojího. IKEA uzavřená v neprůhledném černém sarkofágu, „ideální“ objekt hrající si na to co není. Ovšem přijměte tuto variantu jako první, zlehčující a nezapomeňte se podívat i do vrstev dalších.

Mohlo by se zdát, že dvěma směry by se měla vydat i kontextualizace díla. Po formální stránce by odkaz směřoval k minimalizmu – k naleštěným (obraz odrážejícím) objektům Dana Grahama nebo Ronalda Bladena. Jako přechodník k druhému směru může posloužit Donald Judd, který prý pro některé své práce užil elementy z nábytkářského průmyslu.

Mnohem jednoznačněji se ovšem ztotožňuji s ukázkou každodennosti v galerijním prostředí, jež má již stoletou tradici. Od ready-made Marcela Duchampa, k Armanovi (potažmo francouzskému novému realizmu) apod. Malou odbočkou by mohl být Piero Manzoni a jeho „Merda d'artista“, kdy využívám podobný princip – důvěra v tvůrce, že to o čem mluví, opravdu pod obalem je. Daleko relevantnější je srovnání s umělci současnými. Zařadím-li se do skupiny *IKEA artists* a svoje dílo označím jako *IKEA art* (dle Daniela Birnbauma) nabízí se celá řada umělců a jejich děl. Lasse Schmith Hansen (Billy 1/294.346.752, 2005), Daniel Young a Christian Giroux (Andersson, 2010; Mao, 2008), Jeff Carter (The Common Citizenship of Forms, 2010), Brent Birnbaum (Lack (If There Is One, Has God Been to IKEA?), 2012), Bozidar Brazda (Eat Fetish, 2007), Florian Slotawa (IKEA, 2006), Ilona Németh (PAX/NEXUS/SALVUS, 2006), z českých autorů Richard Wiesner (Pastva (Zeptejte se Anny...), 2012) apod.